

TNM classificatie en stadiëring van het melanoom van de huid

De TNM classificatie is een systeem voor het indelen van kanker naar ernst. Deze wordt voornamelijk gebruikt bij solide tumoren en kan helpen bij het inschatten van de vooruitzichten. Een standaard classificatiesysteem verbetert de communicatie met en tussen zorgverleners en vergemakkelijkt het delen van informatie. Het is noodzakelijk voor het doen van wetenschappelijk onderzoek naar nieuwe behandelingen. Het systeem is gebaseerd op het beoordelen van de tumor, de regionale lymfeklieren en eventuele metastasen op afstand.

De huidige TNM classificatie stamt uit 2017. De stadiëring betreft de 8^e editie zoals vastgesteld door de AJCC (American Joint Committee on Cancer) in 2017.

De TNM classificatie definieert de kenmerken van de tumor (T), de beschrijving van locoregionale uitzaaiingen (N) en de uitzaaiingen op afstand (M).

De AJCC-classificatie beschrijft de stadiëring op basis van de TNM-classificatie.

T - Tumor

Gebruikt om de grootte van de primaire tumor en de ingroei in aangrenzende weefsels te beschrijven.

Bij melanoom worden de volgende definities gebruikt:

Tumor	omschrijving
Tis	in situ melanoom
T1a	melanoom met Breslow-dikte van minder dan 0,8 mm zonder ulceratie (zweervorming)
T1b	melanoom met Breslow-dikte van minder dan 0,8 mm met ulceratie <i>of</i> melanoom met Breslow-dikte van 0,8 mm tot en met 1,0 mm met of zonder ulceratie
T2a	melanoom met Breslow-dikte groter dan 1mm tot en met 2,0 mm zonder ulceratie
T2b	melanoom met Breslow-dikte groter dan 1mm tot en met 2,0 mm met ulceratie
T3a	melanoom met Breslow-dikte groter dan 2mm tot en met 4,0 mm zonder ulceratie
T3b	melanoom met Breslow-dikte groter dan 2mm tot en met 4,0 mm met ulceratie
T4a	melanoom met Breslow-dikte groter dan 4,0 mm zonder ulceratie
T4b	melanoom met Breslow-dikte groter dan 4,0 mm met ulceratie

N – Lymfeklieren (locoregionale uitzaaiingen)

Beschrijving van eventuele betrokkenheid van de regionale lymfeklieren van de tumor. Lymfeklieren functioneren als biologische filters, omdat vloeistof uit lichaamsweefsels wordt opgenomen in lymfecapillairen en naar de lymfeklieren stroomt. Ook satellietmetastasen en in-transit metastasen vallen onder deze noemer.

Bij melanoom worden de volgende definities gebruikt:

N	omschrijving
N0	Geen melanoom in regionale lymfeklieren
N1a	1 aangedane lymfeklier gevonden bij schildwachtprocedure (micrometastase)
N1b	1 aangedane lymfeklier gevonden bij lichamenlijk onderzoek en door patholoog bevestigd (macrometastase)
N1c	Een of meerdere in-transit of satellietmetastase, zonder lymfekliermetastasen
N2a	2 of 3 aangedane lymfeklieren gevonden bij schildwachtprocedure (micrometastasen)
N2b	2 of 3 aangedane lymfeklieren, waarbij tenminste 1 gevonden bij lichamenlijk onderzoek (macrometastase) en bevestigd door patholoog
N2c	Een of meerdere in-transit of satellietmetastasen + 1 aangedane lymfeklier (micro- of macrometastase)
N3a	4 of meer aangedane lymfeklieren gevonden bij schildwachtprocedure (micrometastasen)
N3b	4 of meer aangedane lymfeklieren waarbij tenminste 1 gevonden bij lichamenlijk onderzoek en bevestigd door patholoog of vergroeide lymfeklieren
N3c	Een of meerdere in-transit of satellietmetastasen + 2 of meer aangedane lymfeklieren micro of macro of vergroeide lymfeklieren

M - Metastase

Geeft de aanwezigheid aan van metastasen op afstand van de primaire tumor aan. Er is sprake van een metastase wanneer de tumor zich verspreidt voorbij de regionale lymfeklieren.

Bij melanoom worden de volgende definities gebruikt:

M	omschrijving
M0	Geen uitzaaiingen op afstand
M1a	Metastasen op afstand naar de huid, de weke delen, spieren en niet-regionale lymfeklieren
M1b	Longmetastasen, met of zonder uitzaaiingen onder M1a
M1c	Metastasen naar andere organen, behalve naar het centrale zenuwstelsel
M1d	Uitzaaiingen naar het centrale zenuwstelsel met of zonder uitzaaiingen naar andere organen
toevoeging	
(0)	Geen verhoging van het LDH (lactaatdehydrogenase) in het bloed
(1)	Verhoging van het LDH gehalte in het bloed

Stadierung melanoom

Met behulp van de vaststelling van de aard van de tumor en het al of niet aanwezig zijn van lymfekliermetastasen en uitzaaiingen op afstand kan het stadium worden bepaald.

Stadium I

Stadium	Tumor – Breslow dikte	Lymfeklier metastase	Afstand metastase
0	In situ	geen	geen
IA	< 0,8 mm zonder ulceratie	geen	
IB	< 0,8 mm met ulceratie <i>of</i> 0,8 t/m 1,0 mm met of zonder ulceratie <i>of</i> >1,0 t/m 2,0 mm zonder ulceratie	geen	geen

Stadium II

Stadium	Tumor Breslow dikte	Lymfeklier metastase	Afstand metastase
IIA	>1,0 t/m 2,0 mm met ulceratie	geen	geen
	>2,0 t/m 4,0 mm zonder ulceratie	geen	geen
IIB	>2,0 t/m 4,0 mm met ulceratie	geen	geen
	>4,0 mm zonder ulceratie	geen	geen
IIC	>4,0 mm met ulceratie	geen	geen

Stadium III

Afkortingen in onderstaande tabel:

- Meta: micro- of macrometastase
- Micro: micrometastase; kleine metastasen gevonden bij schildwachtklieponderzoek
- Macro: macroscopische metastase in lymfeklier, die voelbaar is, zichtbaar op PET-scan, of bij echo/CT vergrote lymfeklier; de metastase is via onderzoek door de patholoog bevestigd.
- ITM: aanwezigheid van een of meer satelliet- en/of in-transit metastasen
- Matted: aan elkaar vergroeide lymfeklieren, die één massa vormen

Stadium	Tumor Breslow dikte	Lymfeklier metastase	Afstand metastase
IIIA	1,0 mm of minder, met of zonder ulceratie, <i>of</i> >1,0 mm t/m 2.0 mm zonder ulceratie	1-3 micro's	geen
IIIB	Geen primair melanoom gevonden	2 of meer, tenminste 1 macro <i>of</i> ITM	geen
	1,0 mm of minder, met of zonder ulceratie, <i>of</i> >1,0 t/m 2.0 mm zonder ulceratie	1 t/m 3, waarvan minstens 1 macro <i>of</i> ITM zonder micro/macro	geen
	>1,0 t/m 2,0 mm met ulceratie, <i>of</i> >2,0 t/m 4,0 mm zonder ulceratie	1 macro <i>of</i> ITM zonder micro/macro <i>of</i> 2 of 3, minstens 1 macro	geen
IIIC	Geen primair melanoom gevonden	2 of meer, minstens 1 macro <i>of</i> IM met 1 of meer meta's	geen
	2,0 mm of minder met of zonder ulceratie, <i>of</i> >2,0 t/m 4 mm zonder ulceratie	4 of meer meta's <i>of</i> ITM met 1 of meer meta's <i>of</i> matted	geen
	>2,0 t/m 4,0 mm met ulceratie, <i>of</i> >4,0 mm zonder ulceratie	1 of meer meta <i>en/of</i> ITM	geen
	>4,0 mm met ulceratie	1 t/m 3 meta's <i>of</i> ITM met 0-1 meta	geen
IIID	>4,0 mm met ulceratie	4 of meer meta's <i>of</i> ITM met 0-2 mee meta's <i>of</i> matted	geen

Stadium IV

Stadium	Tumor Breslow dikte	Lymfeklier metastase	Afstand metastase
IV	Elke tumor	Elke vorm	ja

Disclaimer

Stichting Melanoom heeft de uiterste zorg besteed aan de vertaling van de AJCC stadiering in dit document. Wij zijn niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden, en voor misbruik door derden. Mocht je toch een fout vinden, dan stellen we een melding aan webmaster@stichtingmelanoom.nl zeer op prijs.